

Results of Guide Pin Technique Versus Classic Technique in Open Wedge Proximal High Tibia Osteotomy

Jafar Soleimani Mokhtaranand, Seyed Hamid Barzgar, Naser Ebrahimpour Toloei*

Shohada Hospital, Department of Orthopedic, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

Received: 8 Jun, 2015   Accepted: 14 Jul, 2015

Abstract

Background & Objectives: Geno varum is defined as knee deformity with changes of natural direction of lower extremities where knee joint center is located at exterior side of mechanical axis of the extremity. The present study was admitted to compare the results of guide pin and classic techniques in open wedge proximal high tibia osteotomy.

Material and Methods: In a cross sectional analytical-descriptive study conducted on the patient's candidate for tibia osteotomy surgery, because of geno varum the results of guide pin and classic techniques in open wedge proximal high tibia osteotomy were compared.

Results: In this observational study, 57 patients who were underwent guided pin tibia osteotomy and 31 patients who were treated with classic techniques. There was a difference meaningfully between pre-operation and post-operation Lysholm score in both groups. There was delayed union in two patients of guide pin group and three patients of the classic technique group. Non-union was not seen in any patient. Superficial infection was seen in two patients and in one patient's classic group guided pin treated with classic technique. There was intra-articular fracture, in classic group, with no displacement in three patients in guided pin and in 3 patient of classic technique.

Conclusions: According to this study, guide pin technique plays not significant role in decreasing or increasing the intra-articular fracture risk and brings no advantages results in comparison with the classic technique. However, further studies are required.

Keywords: Open wedge osteotomy, Geno varum, Tibia

*Corresponding author:

E-mail: dr.tolouei@yahoo.com

مقاله پژوهشی

مقایسه نتایج تکنیک گاید پین و تکنیک کلاسیک در استئوتومی گوه باز پروگزیمال تی‌بیا

جعفر سلیمان پور مختارمانند^۱, سید حمید برزگر, ناصر ابراهیم پور طلوعی*

بیمارستان شهداء، گروه ارتوپدی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

دریافت: ۹۴/۳/۱۸ پذیرش: ۹۴/۴/۲۳

چکیده

زمینه و اهداف: ژنوواروم دفورمیته زانو می‌باشد که مشخصه آن تغییر راستای طبیعی اندام بگونه‌ای است که مرکز مفصل زانو در سمت خارجی محور مکانیکی اندام قرار می‌گیرد. هدف از این مطالعه مقایسه نتایج تکنیک گاید پین و تکنیک کلاسیک در استئوتومی گوه باز پروگزیمال تیبا بود.

مواد و روش‌ها: در یک مطالعه مقطعی توصیفی- تحلیلی که در دپارتمان ارتوپدی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر روی بیماران کاندید جراحی استئوتومی تیبا بعلت ژنوواروم انجام دادیم، نتایج استفاده از تکنیک گاید پین و تکنیک کلاسیک در استئوتومی گوه باز پروگزیمال تیبا را مورد بررسی و مقایسه قرار دادیم.

یافته‌ها: در این مطالعه ۵۷ بیمار با استفاده از تکنیک گاید پین و ۳۱ بیمار با استفاده از تکنیک کلاسیک تحت استئوتومی تیبا قرار گرفتند. افزایش معنی‌دار در امتیاز Lysholm بعد از عمل بیماران نسبت به قبل از عمل در بین بیماران دو گروه مورد مطالعه وجود داشت. یونیون تاخیری در ۲ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. نان یونیون در هیچ یک از بیماران دو گروه وجود نداشت. عفونت سطحی در ۲ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۱ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. شکستگی داخل مفصلی (بدون جابجایی) در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این مطالعه استفاده از روش گاید پین تاثیری در کاهش یا افزایش رسیک شکستگی داخل مفصلی ندارد و تاثیری بر نتایج درمان نسبت به روش کلاسیک ندارد. با این حال نیاز به مطالعه بیشتری است.

کلید واژه‌ها: استئوتومی گوه باز، ژنوواروم، تیبا

* ایمیل نویسنده رابط: dr.tolouei@yahoo.com

مقدمه

ناخوشايند بوده و در ضمن در انواع شدید سبب اشکال در راه رفتن (gait) و نیز درد جلوی زانو در اثر حرکت نامناسب پاتلا (maltracking) می‌شود. در بیشتر موارد، این تغییر شکل بتدریج و در درازمدت سبب تحریب غضروفی در مفصل زانو می‌شود. بروز این اثر تاخیری در اثر وارد شدن فشار نابرابر بر اجزای داخلی و خارجی زانو می‌باشد (۱). از نظر درمانی این تغییر شکل بعد از بلوغ به درمان دارویی و یا روش اصلاح غیرجراحی پاسخ نمی‌دهد، بنابراین جهت پیشگیری از عوارض دیررس، اصلاح جراحی ژنوواروم لازم می‌باشد. انجام استئوتومی (بریدن استخوان) در

ژنوواروم (پای پارانتزی، Geno varum) نوعی تغییر شکل در زانو می‌باشد که مشخصه آن تغییر راستای طبیعی اندام بگونه‌ای است که مرکز مفصل زانو در سمت خارجی محور مکانیکی اندام قرار می‌گیرد. در این دفورمیته زانوهای بیمار در حالت ایستاده از هم فاصله گرفته و نمای پارانتزی به خود می‌گیرد. عوامل مختلفی در پیدایش این عارضه دخیل اند که مهمترین آنها مشتمل بر کمبود ویتامین D در دوران کودکی، عوامل ارثی، بیماری متابولیسم کلسیم و فسفر، ترومما، عفونت و نیز موارد فیزیولوژیک می‌باشند. وجود ژنوواروم از نظر ظاهری و زیبایی (cosmetic) برای افراد

جراحی در مفاصل زانو، نبود هرگونه ضایعه‌ی عضلانی و اسکلتی در اندام ۸۸ بیمار مبتلا به ژنواروم و کاندید عمل جراحی به دو گروه تقسیم و تحت عمل جراحی به روش استئوتومی قسمت فوکانی تیبیا بصورت گوه- باز با تکنیک کلاسیک و تکنیک گاید پین قرار گرفتند. این دو گروه از نظر سن، جنسیت و شاخص توده بدنی همسان (matched) بودند. معیارهای خروج از مطالعه شامل وجود آسیب در کپسول یا لیگامان‌های مفصلی، آنروز پس از تروما و بیماری‌های روماتیسمی و نیز عدم امکان پیگیری بیمار بمدت حداقل ۶ ماه پس از عمل بود.

میزان درد زانو در حالت استراحت و فعالیت با استفاده از VAS، امتیاز پرسشنامه The Lysholm and the Tegner Activity شاخص توده بدنی (BMI)، گرافی ساده زانو در دو پلان در حالت ایستاده (هر دو زانو) و تعیین slope قدمایی و خلفی و نیز ارتفاع پاتلا (بر اساس Insall Salvation Index)، میزان پایداری (stability) لیگامان‌های کلاترال مدیال و لاترال و ROM مفصل زانو (در معاینه).

پس از عمل، تمامی موارد مذکور یک هفته و شش ماه بعد از عمل نیز مورد بررسی قرار گرفتند. بعلاوه زمان تحمل وزن کامل، زمان برگشت به کار یا فعالیت روزمره قبل از عمل نیز تعیین گردید. علاوه براین، مدت عمل و عوارض حین یا پس از عمل طی بستره و مدت پیگیری نیز تعیین گردید. در روش کلاسیک گوه باز با برش پوستی در ناحیه داخلی انتهای فوکانی استخوانی درشت نی، استئوتومی از قسمت مدیال به تکمه درشت نی با فاصله ۳/۵cm دیستال به خط مفصلی شروع شده و به سمت نوک انتهای فوکانی استخوان فیبولا ادامه یافت. قسمت ابتدایی و دیستال استخوان با توجه به زاویه اصلاحی از قسمت مدیال باز شده و بسته افراد مختلف در همان فضای گوهای مانند خالی، گرافت استخوانی تعییه گردید. در نهایت با پلاک L و یا T پروکسیمال تیبیا ثابت گردید. گرافت استخوانی استفاده شده در این روش آلوگرافت صنایی بود که مورد تایید FDA بوده و تاکنون عارضه احتمالی خاصی مطرح نشده است. در تکنیک گاید پین با استفاده از چهار عدد پین شماره دو که دو عدد آن از سمت لنزال به مدیال پروگزیمال تیبیا در دو جهت مخالف به صورت موازی و یک سانتیمتر زیر سطح مفصلی قرار داده شد و پین‌های دوم با زاویه اصلاحی در نظر گرفته شده از سمت مدیال به سمت محل ورود پین‌های اول زده شد و محل تقاطع در قسمت متافیزیال استخوان به عنوان محل استئوتومی استفاده گردید.

اطلاعات جمع‌آوری شده بوسیله نرم افزار SPSS/17win آنالیز گردید. اطلاعات کمی بصورت متوسط و انحراف معیار و اطلاعات کیفی بصورت فراوانی و درصد نشان داده شد. جهت مقایسه داده‌های کمی از T-test (Independent samples) و یا آزمون‌های غیر پارامتری مانند U-test و Mann-Whitney داده‌های کیفی از تست کای دو یا دقیق فیشر استفاده گردید. در تمامی موارد $P < 0.05$ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

قسمت فوکانی تیبیا روش جراحی استاندارد جهت بازگرداندن راستای طبیعی اندام می‌باشد. استئوتومی پروگزیمال تیبیا روش شناخته شده‌ای در درمان استئوتاریتهای زانو می‌باشد. اکثر گوارشها نشان می‌دهد نتایج حاصل در ۵ سال بعد از استئوتومی در ۸۰ درصد موارد رضایت‌بخش بوده است با وجود افزایش میزان آرتروپلاستی توتال و تک کمپارتمنت (unicompartment) در سالهای اخیر استئوتومی پروگزیمال تیبیا در بیمارانی که به خوبی انتخاب شده‌اند روش سودمندی بوده است (۲-۴). دفرمیته‌های واروس و والگوس در زانو نسبتاً شایع هستند و منجر به توزیع نامناسب وزن در مفصل زانو می‌شوند. شایع‌ترین دفرمیته در بیماران با استئوتاریتیت زانو دفرمیته واروس می‌باشد که سبب می‌شود استرس ناشی از وزن به کمپارتمنت مدیال مت مرکز گردد که تغییرات دژنراتیو را در کمپارتمنت مدیال تشید می‌کند. توجیه بیومکانیکی استئوتومی پروگزیمال تیبیا در بیماران با استئوتاریتی تک کمپارتمنته این است که با اصلاح malalignment استرس ناشی از وزن در مفصل زانو باز توزیع می‌شود و load زیاد از کمپارتمنت درگیر برداشته می‌شود. برخی مولفین گزارش کرده‌اند که در بیمارانی که تحت قسمت فوکانی تیبیا در بیماران دفرمیته اند مطالعات آرتروسکوپیک نشانگر ترمیم فیبروکارتیلاز زانو بوده است. استئوتومی قسمت بالای تیبیا یک روش جراحی استاندارد برای درمان موارد استئوتاریتی در دنکاک مفصل زانو می‌باشد (۵).

با توجه به اینکه تکنیک عمل استئوتومی یکی از فاکتورهای مهم تاثیرگذار در نتایج درمان انجام شده است و شکستگی‌های داخل مفصلی تیبیا یکی از عوارض شایع در این بیماران می‌باشد، هدف از این مطالعه بررسی نتایج استفاده از پین‌هایی است که به عنوان گاید جهت تخمین محل و اندازه استئوتومی و جلوگیری از گسترش خط شکستگی به داخل مفصل در قسمت پروگزیمال تیبیا در مرکز آموزشی درمانی شهداء دانشگاه علوم پزشکی تبریز انجام می‌شود.

مواد و روش‌ها

در یک مطالعه مقطعی توصیفی-تحلیلی که در دپارتمان ارتوپدی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر روی بیماران کاندید جراحی استئوتومی تیبیا بعلت ژنواروم انجام دادیم، نتایج استفاده از تکنیک گاید پین و تکنیک کلاسیک در استئوتومی گوه باز پروگزیمال تیبیا را مورد بررسی و مقایسه قرار دادیم. نمونه مورد مطالعه در این بررسی شامل بیماران کاندید جراحی استئوتومی تیبیا در مرکز آموزشی درمانی شهداء دانشگاه علوم پزشکی تبریز بودند. ۸۸ بیمار دچار ژنواروم و کاندید جراحی مورد مطالعه قرار گرفتند و به دو گروه ۵۷ نفری که تحت استئوتومی با روش گاید پین و گروه ۳۱ نفری که تحت روش کلاسیک قرار گرفته بودند تقسیم و بیماران درمان شده با تکنیک گاید پین با بیماران درمان شده با تکنیک کلاسیک مورد مقایسه قرار گرفتند.

معیارهای ورود به مطالعه عبارت بودند از: رضایت شخصی بیماران مبنی بر شرکت در این مطالعه، نداشتن هر گونه بیماری داخلی، عدم سابقه‌ی شکستگی در اندام‌های تحتانی، عدم سابقه‌ی

جدول ۱: مقایسه یافته‌های دموگرافیک و امتیاز عملکردی بین دو گروه

P value	classic technique	گروه Guide Pin technique	متغیر
۰/۶۹	۳۹/۲۵ ± ۹/۸۷	۳۸/۴۰ ± ۹/۸۵	سن
۰/۵۲	۷۶/۱۰۰ ± ۹/۴۶	۷۴/۷۴ ± ۸/۴۸	وزن بیماران
۰/۴۱	۱۶۵/۸۳ ± ۸/۹۴	۱۶۶/۹۹ ± ۷/۳۳	قد بیماران
۰/۲۸	۲۷/۶۳ ± ۲/۸۰	۲۶/۹۷ ± ۲/۶۷	BMI بیماران
۰/۷۱	۱۲/۱۲ ± ۵/۸۷	۱۳/۲۷ ± ۶/۸۴	(Tibiofemoral angle before(varus
۰/۷۳	۲/۷۴ ± ۱/۳۱	۳/۲۲ ± ۱/۶۲	(Tibiofemoral angle after(valgus
۰/۶۴	۳/۱۲ ± ۰/۴۹	۳/۰۳ ± ۰/۹۶	Tegner score before
۰/۳۱	۲/۹۶ ± ۰/۵۴	۲/۸۴ ± ۰/۷۰	Tegner Score after
۰/۴۲	۸۱/۴۱ ± ۵/۹۳	۸۰/۹۱ ± ۷/۵۱	Lysholm score before
۰/۶۷	۸۷/۸۷ ± ۸/۴۰	۸۴/۱۲ ± ۷/۹۶	Lysholm score after
۰/۵۱	۱/۱۱ ± ۰/۰۷	۱/۱۲ ± ۰/۱۰	*ISI score before
۰/۳۲	۱/۱۳ ± ۰/۰۷	۱/۰۹ ± ۰/۰۹	ISI score after
۰/۲۲	۷/۷۸ ± ۱/۱۶	۷/۷۷ ± ۰/۷۵	Tibial Slope before
۰/۵۰	۸/۵۰ ± ۱/۰۴	۷/۴۱ ± ۱/۰۳	Tibial Slope after

* Instability Severity Index

یافته‌ها

مشاهده نشد. تفاوت معنی‌داری در میزان بروز نان یونیون در بین بیماران دو گروه وجود نداشت ($P=0/23$).

عفونت سطحی در ۲ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۱ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. تفاوت معنی‌داری در میزان بروز عفونت در بین بیماران دو گروه وجود نداشت ($P=0/718$). شکستگی داخل مفصلی در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. تفاوت معنی‌داری در میزان بروز شکستگی داخل مفصلی در بین بیماران دو گروه وجود نداشت ($P=0/66$).

بحث

استئوآرتیت قسمت داخلی زانو با دفورمیتی واروس و در نتیجه با نیروی واردہ بیش از حد به کمپارتمان داخلی مرتبط است. استئوتومی قسمت پروگریمال تبیبا می‌تواند باعث تغییر محور مکانیکی اندام تحتانی و اصلاح نیروی واردہ غیر نرمال به سمت کمپارتمان داخلی شود (۶). نتایج پیگیری طولانی مدت بیماری میزان اصلاح را بین ۲ تا ۸ درجه والگوس برای محور مکانیکی ایده‌آل دانسته است. گزارشات متعددی در مورد نتایج استئوتومی به روش گوه بسته وجود دارد ولی در مورد انتخاب بیماران برای درمان با هر یک از روش‌های موجود استئوتومی اختلاف نظر وجود دارد (۷). روش استئوتومی گوه باز در سال‌های اخیر مورد توجه بیشتری قرار گرفته است که یکی از دلایل مهم آن فقدان عوارض عصبی است که در روش استئوتومی گوه بسته اتفاق می‌افتد. فلچ عصبی برونوال که در روش گوه بسته رخ می‌دهد در این روش مشاهده نمی‌گردد همچنین در این تکنیک مشکلات مرتبط با آرتروپلاستی زانو که بعد از روش گوه بسته روی می‌دهد وجود

در این مطالعه ۵۷ بیمار با استفاده از تکنیک گاید پین و ۳۱ بیمار با استفاده از تکنیک کلاسیک تحت استئوتومی تبیبا قرار گرفتند. ۳۲ نفر از بیماران مرد و ۵۶ نفر زن بودند. یافته‌های دموگرافیک و امتیازهای عملکردی بر اساس جدول ۱ تفاوت آماری معنی‌داری بین دو گروه نداشت. میانگین مدت زمان تحمل وزن در بیماران گروه تکنیک گاید پین $۳۱/۱۹ \pm ۷/۱۷$ روز و در بیماران گروه تکنیک کلاسیک $۴۶/۵۹ \pm ۸۲/۷۰$ روز بود. تفاوت معنی‌داری بین میانگین مدت زمان تحمل وزن در بیماران دو گروه وجود نداشت ($P=0/18$).

میانگین مدت زمان برگشت به فعالیت روزانه در بیماران گروه تکنیک گاید پین $۲۷/۰۳ \pm ۹۵/۵۶$ روز در بیماران گروه تکنیک کلاسیک $۴۰/۳۷ \pm ۱۰/۸/۱۶$ روز بود. تفاوت معنی‌داری بین میانگین مدت زمان برگشت به فعالیت روزانه در بیماران دو گروه وجود نداشت ($P=0/12$). میانگین میزان تسکین درد در بیماران گروه تکنیک گاید پین $۹/۰۱ \pm ۱/۷۴$ و در بیماران گروه تکنیک کلاسیک $۲/۵۶ \pm ۸/۳۸$ بود. تفاوت معنی‌داری بین میانگین میزان تسکین درد در بیماران دو گروه وجود نداشت ($P=0/17$). میانگین مدت عمل جراحی عمل در بیماران گروه تکنیک گاید پین $۱۱/۹۸ \pm ۵۹/۵۹$ دقیقه و در بیماران گروه تکنیک کلاسیک $۱۴/۴۸ \pm ۶۶/۰۶$ دقیقه بود. میانگین مدت عمل جراحی عمل در بیماران گروه تکنیک گاید پین بصورت معنی‌داری کمتر بود ($P=0/۰۳$).

یونیون تاخیری در ۲ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. تفاوت معنی‌داری در میزان بروز یونیون تاخیری در بین بیماران دو گروه وجود نداشت ($P=0/12$). نان یونیون در بین بیماران دو گروه

روش گوه باز $87/5\%$ و در روش گوه بسته حدود 75% بوده است و علت کمتر بودن میزان نتایج رضایت‌بخش در روش گوه بسته بروز یک مورد فلچ عصی پرونال بوده است. ولی در حالت کلی تفاوت چندانی در پیامد بالینی بیماران در دوره پیگیری شش ماه آنها مشاهده نگردید. در مطالعه Hoell و همکاران در بررسی ۱۰۸ بیمار و پیگیری ۲۲ ماهه آنها موثر بودن هر دو روش درمانی در اصلاح دفورمیتی زانو و درمان بیماران اثبات گردید ولی ذکر می‌شود برای مواردی که نیازمند ثبتیت بیشتر لیگامان داخلی است استفاده از روش استئوتومی گوه باز بهتر می‌باشد (۱۶). براساس تجربه‌ای که در مطالعه Lee و همکاران (۱۳) در سال ۲۰۱۰ ذکر شده است منافع استئوتومی گوه باز نسبت به گوه بسته بیشتر می‌باشد به طوری که در این روش استئوتومی در دو سطح (Biplana) امکان پذیر است، به علاوه فیکساسیون داخلی به راحتی با plate و چهار پیچ انجام می‌شود. یکی از مزایای دیگر که برای این روش ذکر شده است کمتر تهاجمی بودن آن در مقایسه با روش گوه بسته است به طوری که می‌توان به راحتی در افراد مسن این استئوتومی را انجام داد (۱۳). در مطالعه ما، میانگین مدت عمل جراحی عمل در بیماران گروه تکنیک گاید پین $11/98 \pm 59/59$ دقیقه و میانگین مدت عمل جراحی عمل در بیماران گروه تکنیک کلاسیک $14/48 \pm 66/06$ دقیقه بود. میانگین مدت عمل جراحی عمل در بیماران گروه تکنیک گاید پین بصورت معنی‌داری کمتر بود. همچنین از سایر مزایایی که بر اساس یافته‌های مطالعه برای روش گوه باز می‌توان برشمرد توانایی برگشت زود هنگام فعالیت، تحمل وزن و راه رفتن است که در روش گوه باز بیمار سریع‌تر می‌تواند این فعالیت‌ها را در مقایسه با بیماران درمان شده با روش گوه بسته به دست آورد. نوع برش انجام شده و میزان اسکار بر جای گذاشته در مطالعه ما در روش گوه باز نسبت به روش گوه بسته بهتر بوده و باعث رضایت اکثریت بیماران درمان شده با این روش شده بود و این در حالی بود که در روش گوه بسته به دلیل نوع برش پوستی و میزان اسکار در مواردی بیماران رضایت کافی را نداشتند و این مورد نیز از مزایای این روش استئوتومی در مقایسه با روش استئوتومی گوه بسته است.

شیب تیبیا یکی از مهم‌ترین پارامترهایی است که بیومکانیک زانو را تحت تاثیر قرار می‌دهد. پروگزیمال تیبیا حالت مایل و شکل سه گوش دارد در حالی که در سطح خلفی تیبیا عمودی است به همین دلیل در استئوتومی گوه باز احتمال افزایش slope اینها به وجود می‌آید ولی در استئوتومی گوه بسته کاهش آن را داریم. این تغییر در شیب باعث تغییر در نقطه تماس تیبیوفمورال می‌گردد و در نتیجه پتانسیل لیگامان ACL برای کشش نیروی وارده بیشتر و میزان Extention زانو کاهش می‌یابد (۱۷ و ۱۸) در گزارش Dejour و همکاران افزایش اسلوب باعث افزایش نیروی کششی لیگامان کروشیت خلفی و قدامی می‌شود (۱۹). در مطالعه ما، میانگین امتیاز Tibia Slop بعد از عمل بیماران گروه تکنیک

ندارد لذا این روش استئوتومی به طور گسترده‌ای مورد توجه جراحان ارتود بد قرار گرفته است (۸). منافعی که به صورت تئوری برای روش استئوتومی گوه باز نسبت به روش گوه بسته بر شمرده شده است شامل ترمیم آناتومیکال بهتر از طریق افزودن استخوان به سمت داخلی، توانایی رسیدن به اصلاح قابل پیش‌بینی در سطح کرونال و سازیتال و توانایی تنظیم صحیح در حین جراحی است (۸). عوارضی که برای هر یک از این روش‌های درمان جراحی برشمرده شده در مطالعات مختلف متفاوت بوده است: در مطالعه Wu و همکاران میزان بروز عوارض $5/6\%$ بوده ولی در مطالعه Naudue و همکاران میزان بروز عوارض $34/34\%$ بوده است. سایر مطالعات هم بین 10% تا 20% بروز انواع عوارض را برای استئوتومی تیبیا قائل شده‌اند (۱۰ و ۹). در مطالعه ما میزان بروز عوارض همانند مطالعات قبلی بود و تفاوتی در بین دو روش درمان جراحی نشان نداد ولی در روش استئوتومی گوه باز همان طوری که در سایر گزارشات اشاره شده مهم‌ترین عارضه شکستگی‌های داخل مفصلی بودند که هنگام استئوتومی رخ می‌دهد که در دوره پیگیری بیماران، این مشکل رفع شده بود و در پایان شش ماه پیگیری بیماران درمان شده با روش استئوتومی گوه باز عارضه‌ای در این بیماران مشاهده نشد. در بیماران درمان شده به روش استئوتومی گوه بسته شیوع عوارض مشابه گروه گوه باز بود.

همچنین در مطالعه ما، شکستگی داخل مفصلی در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. تفاوت معنی‌داری در میزان بروز شکستگی داخل مفصلی در بین بیماران دو گروه وجود نداشت. میزان بروز عفونت طبق مطالعات قبلی انجام شده بین $0/8\%$ تا $10/4\%$ برای استئوتومی ذکر شده است و شیوع انواع عفونت‌های همانند سایر اعمال جراحی در اندام تحتانی است (۱۱ و ۱۲). در مطالعه ما، عفونت در ۲ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۱ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. تفاوت معنی‌داری در میزان بروز عفونت در بین بیماران دو گروه وجود نداشت. در روش استئوتومی گوه بسته که از طریق استخوان cancellous (سوراخدار) انجام می‌شود شناسن عدم جوش خوردگی و یا دیرجوش خوردگی نسبت به استئوتومی گوه باز بیشتر می‌باشد ولی بر اساس نتایج مطالعه ما موارد عدم جوش خوردگی در هیچ یک از بیماران دو گروه در بعد از درمان و دوره پیگیری بیماران وجود نداشته است و میزان بهبودی بیکسان بوده است (۱۳).

Aglietti و همکاران (۱۴) توصیف می‌کند که نتایج عالی و خوب درمانی بعد از حداقل ۱۰ سال پیگیری بیماران در $64/64\%$ بیماران تحت درمان با روش استئوتومی گوه بسته وجود دارد و Rudan نتایج عالی و خوب درمانی در 70% وجود داشته است (۱۵). در مطالعه ما نیز نتایج عالی و خوب بر اساس تسکین درد بیماران و میزان رضایت‌مندی بیماران از درمان صورت گرفته و در

رسیده که تفاوت آماری معنی داری داشته است. میزان عملکردی مفصل زانو نیز تفاوت آماری معنی داری داشته است. زاویه فمور و تبیبا و فضای بین مفصلی بین قبل و بعد از درمان تفاوت معنی داری داشته و اصلاح شده بود. از نظر بروز عوارض در استفاده از این تکنیک هیچ مورد عدم جوش خوردنگی و دیرجوش خوردنگی و عفونت سطحی وجود نداشته است و تنها یک مورد تحریک پوستی در اثر پیچهای به کار رفته وجود داشت که بعد از درمان و خارج سازی آنها برطرف شده بود. (۱۳). در مطالعه ما، بیماریون تاخیری در ۲ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۳ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت و نان یونیون در هیچ یک از بیماران وجود نداشت. در مطالعه ای که Franco و همکاران در سال ۲۰۰۲ انجام داده‌اند میزان موفقیت این تکنیک در طی ۵ سال ۸۵ تا ۹۰٪ و در ۱۰ سال ۶۵٪ در درمان بیماران مبتلا به استئواارتیت و دفورمیتی ژنوواروم بوده است (۲۶).

براساس مطالعه Agliett و همکاران در بررسی ۱۳۹ زانو تحت درمان با تکنیک استئوتومی گوه باز اشاره می‌شود که در ۶۴٪ زانوها بعد از ۱۰ سال پیگیری نتایج عالی و خوب در ۸۰٪ موارد وجود داشته است و رضایتمندی کامل بیماران از روش درمانی و نتایج آن حاصل شده است (۲۷). از عوارضی که در مطالعه Franco و همکاران برای این تکنیک ذکر شده است شکستگی‌های داخل مفصلی هستند که اغلب هنگام استئوتومی روی می‌دهد و بیشتر موارد نادیده گرفته می‌شود. همچنین تراکم استخوانی متافیزیال ضعیف بین سطح مفصلی و استئوتومی نیز وجود دارد. با این حال، در این روش برخلاف روش گوه بسته آسیب عروقی و عصبی بسیار نادر است و این یکی از ویژگی‌های مهم این تکنیک است. ایجاد عوارض دیگری همانند تروموفلیتی و عفونت در بیماران درمان شده با این روش بر اساس مطالعات انجام شده مشابه سایر جراحی‌های اندام تحاتی است (۲۶). در مطالعه ما، عفونت در ۲ نفر از بیماران گروه تکنیک گاید پین و در ۱ نفر از بیماران گروه تکنیک کلاسیک وجود داشت. در مطالعه‌ای که در سال ۲۰۰۸ توسط Tuli و kappor بر روی ۷۸ زانوی جراحی شده به روش استئوتومی گوه بسته انجام شده است و بیماران به مدت دو سال پیگیری شده‌اند میزان اصلاح والگوس بین ۶ تا ۱۰ درجه بوده است و کاهش درد بیماران و توانایی راه رفتن بعد از درمان تفاوت معنی داری با قبل از درمان داشته است. میزان بهبودی با این روش در پیگیری دو ساله بیماران حدود ۵۵ تا ۸۵٪ بوده است (۲۸).

یکی از مهمترین محدودیت‌های موجود کم بودن حجم نمونه با توجه به کم بودن موارد استئوتومی بوده است.

گاید پین ۱۰۳ ± ۷/۴۱ و میانگین امتیاز Tibia Slop بعد از عمل بیماران گروه تکنیک کلاسیک ۱/۵۴ ± ۸/۵۰ بود.

میانگین امتیاز Tibia Slop بعد از عمل بیماران گروه تکنیک گاید پین بصورت معنی داری کمتر بود. افزایش معنی دار در امتیاز Tibia Slop بیماران دو گروه مورد مطالعه وجود داشت ($P=0.07$). در مورد میزان اصلاح زاویه ولگوس تناقض‌هایی در مطالعات وجود دارد Insall و همکاران (۲۰) گزارش می‌کند که میزان اصلاح والگوس بعد از جراحی بین ۵ تا ۱۴ درجه قابل قبول است و در مطالعه Conventry و همکاران میزان اصلاح زاویه تا ۵ درجه باعث بهبودی نتایج درمانی در طولانی مدت می‌گردد (۲۱). مزایای اصلاح بیش از حد زاویه والگوس تا به حال بررسی نشده است (۲۰). همچنین angulation بیش از حد والگوس کمپارتمان داخلی را می‌کاهد ولی از نظر زیبایی غیرقابل پذیرش است. یکی از ریسک فاکتورهای شکست درمان اصلاح کم زاویه والگوس است که در مطالعه Coventry و همکاران بیان می‌شود اصلاح کمتر والگوس ریسک بالاتری را برای شکست نتایج درمانی در بر دارد و زانوهایی که اصلاح ایده آل داشته‌اند کمتر دچار شکست درمانی می‌شوند (۲۲). Agneskircher و همکاران گزارش می‌کند که اصلاح دفورمیتی واروس به اندازه‌ای که صفر شود باعث افزایش تقریباً ۴۵٪ نیروی وارده از محور بدن به سمت کمپارتمان خارجی می‌شود که با شیفت این نیرو به سمت خارج و کاهش فشار در سمت داخل نتایج درمانی بهتری به دست می‌آید (۲۳). در مطالعه Lee و همکاران مقدار اصلاح در روش گوه باز تا حد ۶ درجه در زاویه تیبیوفمورلار از نتایج درمانی ایده‌آل برخوردار بوده است. در مطالعه ما نیز همانند این مطالعه و چند مطالعه دیگر میزان اصلاح زاویه تیبیوفمورال بین ۵ تا ۱۰ درجه بوده است و نتایج درمانی در پیگیری شش ماه بیماران حاکی از نتایج عالی و خوب درمان می‌باشد (۲۴). در مطالعه ما، کاهش معنی دار در زاویه تیبیوفمورال بعد از عمل بیماران نسبت به قبل از عمل در بین بیماران دو گروه مورد مطالعه وجود داشت. Wright و همکاران گزارش می‌کند که استخوان پاتلار در تمامی موارد بیماران تحت درمان استئوتومی پروگریمال تیبیا کاهش می‌یابد که علت آن قرارگیری سطح مفصلی در دور توپرکل تیبیا در روش استئوتومی باز است (۲۴). Noyes و همکاران بیان می‌کنند که کاهش ارتفاع پاتلار در ۸۰٪ موارد دیده می‌شود ولی اندازه اصلاح انجام شده تاثیری در کاهش ارتفاع استخوان پاتلار ندارد (۲۵). در مطالعه ما میزان کاهش ارتفاع پاتلار بر اساس اندکس insall Salvetti در بعد از درمان تفاوتی را بین دو روش درمانی نداشته است که در سایر مطالعات نیز چنین بوده است. در سال ۲۰۱۰ lee و همکاران در بررسی ۳۳ بیمار از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۰ نتایج استئوتومی‌های انجام شده به روش گوه باز را بررسی کرده‌اند. امتیاز بهبودی زانو در قبل از درمان جراحی با این روش برابر ۹/۱۹±۱/۱۹ بوده که بعد از درمان به ۹/۴±۵/۱۰

و تاثیری بر نتایج درمان نسبت به روش کلاسیک ندارد. با این حال نیاز به مطالعه بیشتری است.

نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های این مطالعه استفاده از روش گاید پین تاثیری در کاهش یا افزایش ریسک شکستگی داخل مفصلی ندارد

References

1. Philipp N, Koestler W, Kaehny C. Two-Year Results of Open-Wedge High Tibial Osteotomy With Fixation by Medial Plate Fixator for Medial Compartment Arthritis With Varus Malalignment of the Knee. *The Journal of Arthroscopic and Related Surgery* 2008; **24**: 7.
2. Matthew J. Blount Disease. *Mayoclinic J* 2005; **3**(23): 123-129.
3. Insall JN. *Surgery of the Knee*. 2nd ed. Churchill Livingstone, New York, 1993; 975-982.
4. Herring J. *Tachdjian's Pediatric Orthopedics*. 3rd ed. Saunders Company, Texas, 2002; 839-890.
5. Zahaara E. Back to the conventional plaster cast for immobilizing dome shaped high tibial osteotomy. *N Neurol Orthop Med Surgery* 1999; **16**: 101-104.
6. Flierl S, Sabo D, Hornig K, Perlick L. Open wedge high tibial osteotomy using fractionated drill osteotomy: a surgical modification that lowers the complication rate. *Knee Surg Sports Traumatol Arthrosc* 1996; **4**(3): 149-153.
7. Noda T, Yasuda S, Nagano K, Takahara Y, Namba Y, Inoue H. Clinico-radiological study of total knee arthroplasty after high tibial osteotomy. *J Orthop Sci* 2000; **5**(1): 25-36.
8. Koshino T, Murase T, Saito T. Medial opening-wedge high tibial osteotomy with use of porous hydroxyapatite to treat medial compartment osteoarthritis of the knee. *J Bone Joint Surg Am* 2003; **85-A**(1): 78-85.
9. Naudie D, Bourne RB, Rorabeck CH, Bourne TJ. The Install Award. Survivorship of the high tibial valgus osteotomy. A 10- to -22-year followup study. *Clin Orthop Relat Res* 1999; **367**: 18-27.
10. Wu LD, Hahne HJ, Hassenpflug T. A long-term follow-up study of high tibial osteotomy for medial compartment osteoarthritis. *Chin J Traumatol* 2004; **7**(6): 348-353.
11. Bettin D, Karbowski A, Schwering L, Matthiass HH. Time-dependent clinical and roentgenographical results of Coventry high tibial valgisation osteotomy. *Arch Orthop Trauma Surg* 1998; **117**(1-2): 53-57.
12. Ivarsson I, Myrnerts R, Gillquist J. High tibial osteotomy for medial osteoarthritis of the knee. A 5 to 7 and 11 year follow-up. *J Bone Joint Surg Br* 1990; **72**(2): 238-244.
13. Lee SC, Jung KA, Nam CH, Jung SH, Hwang SH. The short-term follow-up results of open wedge high tibial osteotomy with using an Aescula open wedge plateand an allogenic bone graft: the minimum 1-year follow-up results. *Clin Orthop Surg* 2010; **2**(1): 47-54.
14. Aglietti P, Rinonapoli E, Stringa G, Taviani A. Tibial osteotomy for the varus osteoarthritic knee. *Clin Orthop Relat Res* 1983; **176**: 239-251.
15. Rudan JF, Simurda MA. High tibial osteotomy. A prospective clinical and roentgen graphic review. *Clin Orthop Relat Resm* 1990; **255**: 251-256.
16. Hoell S, Suttmöller J, Stoll V, Fuchs S, Gosheger G. The high tibial osteotomy, open versus closed wedge, a comparison of methods in 108 patients. *Arch Orthop Trauma Surg* 2005; **125**(9): 638-643.
17. Gunes T, Sen C, Erdem M. Tibial slope and high tibial osteotomy using the circular external fixator. *Knee Surg Sports Traumatol Arthrosc* 2006; **15**(2): 192-198.
18. Rodher CM, Adams DJ, Diaz-Doran V, Tate JP, Santangelo SA, Mazzocca AD, et.al. Medial opening wedge tibial osteotomy and the sagittal plane: the effect of increasing tibial slope on tibiofemoral contact pressure. *Am J Sports Med* 2006; **34**(9): 1431-1441.
19. Dejour H, Bonnin M. Tibial translation after anterior cruciate ligament rupture. Two radiological tests compared. *J Bone Joint Surg Br* 1994; **76**(5): 745-749.
20. Insall JN, Joseph DM, Msika C. High tibial osteotomy for varus gonarthrosis. A long-term follow-up study. *J Bone Joint Surg Am* 1984; **66**(7): 1040-1048.
21. Coventry MB, Bowman PW. Long-term results of upper tibial osteotomy for degenerative arthritis of the knee. *Acta Orthop Belg* 1982; **48**(1): 139-156.
22. Coventry MB, Ilstrup DM, Wallrichs SL. Proximal tibial osteotomy. A critical long-term study of eighty-seven cases. *J Bone Joint Surg Am* 1993; **75**(2): 196-201.
23. Agneskirchner JD, Hurschler C, Wrann CD, Lobenhoffer P. The effects of valgus medial opening wedge high tibial osteotomy on articular cartilage pressure of the knee: a biomechanical study. *Arthroscopy* 2007; **23**(8): 852-861.
24. Wright JM, Heavrin B, Begg M, Sakyrd G, Sterett W. Observations on patellar height following opening wedge proximal tibial osteotomy. *Am J Knee Surg* 2001; **14**(3): 163-173.
25. Noyes FR, Mayfield W, Barber-Westin SD, Albright JC, Heckmann TP. Opening wedge high tibial osteotomy: an operative technique and rehabilitation program to

- decrease complications and promote early union and function. *Am J Sports Med* 2006; **34**(8): 1262-1273.
26. Franco V, Cerullo G, Cipolla M, Gianni E, Puddu G. Open Wedge High Tibial Osteotomy. *Techniques in Knee Surgery* 2002; **1**(1): 43-53.
27. Aglietti P, Rinonapoli E, Stringa G, Taviani A. Tibial osteotomy for the varus osteoarthritic knee. *Clin Orthop Relat Res* 1983; **176**: 239-251.
28. Tuli SM, Kapoor V. High tibial closing wedge osteotomy for medial compartment osteoarthritis of knee. *Indian J Orthop* 2008; **42**(1): 73-77.